

sosialurin

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevri:
Fyriraks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Hasardspæl

FYRST í vikuni fingur allir akfarstryggingartakarar hjá Tryggingarsambandinum bræv. Í brævinum varð m.a. sagt frá hækking á tryggingargjöldum, og at sjálvsábyrgdin í samband við bilaskaðar nú er sett til 25 pst. av samlaða skaðakostnaðinum.

AT TAÐ NEYÐUGT er at hækka ávís tryggingargjöld, er helst í lagi, tá hugsað verður um dýrtíðina og tað stóra talið á bilaskaðum. Annað var ikki væntandi, og hetta hevur fáur nakað ímóti.

MEN AT sjálvsábyrgdin — frá at vera eitt fast krónutal millum 400 og 800 krónur — nú er sett til 25 pst. merkir beinleiðis, at Tryggingarsambandið ikki longur tryggjar fult út, men bert 75 pst. av einum skaða. Ella við øðrum orðum, at Tryggingarsambandið, sum hevur einkarrætt, bert tryggjar 3/4 av virðinum og samstundis ikki loyvir einum at tryggja seg fyri tann írestandi fjórðingin.

TIL HESA støðuna er fyrst at siga, at ein hevur ilt við at taka avgerðina við fullum álvara, so burtur úr vón og viti hon tykist vera. Um avgerðin er lóglig, er ivasamt, men víst er, at skipanin verður torfør at umsita.

AVGERÐIN fær eisini aðrar fylgjur. Hugast kann, at keyparin av akfari nú má gjalda 25 pst. meir í útgjaldan, um keypt verður við keypsáttmála. Verkstøðini vilja krevja 25 pst. í depositum frá bilánara fyri tryggingarskaðar. Fólk fara at taka akfór úr tryggingini, og harvið missir Tryggingarsambandið inntøkur, og trýstið á myndugleikar landsins um at bróta einkarrætt Tryggingarsambandsins økist. Men tað er kanska hetta seinasta, sum nevndin í Tryggingarsambandinum er hugað fyri.

TÁ VIT SIGA nevndin, so er tað tí, at tað er nógv, sum bendir á, at dagliga leiðsla tryggingarsambandsins ikki er eftirspurd, og als ikki samd um hesa avgerð nevndarinnar.

VIT VILJA als ikki góðtaka tilíkt hasardspæl hjá nevndini í Tryggingarsambandinum Føroyar.

Er einki ómøguligt fyri einum lærara?

Eg havi hoyrt sagt, at ein lærari kann vera góður at hava í einari bygd, tá hann hevur ans fyri plássinum. Soleiðis kann ikki sigast um henda persón. Hansara størsta uppgáva er at fáa mest møguligt vald og brúka tað uttan fyrilit. Er jørð til sølu, er lærarin altíð framvið. Er ein jarðateigur til sølu, so er hann eisini har. Verður ein seyður seldur, bjóðar hann seyðin so høgt upp í prisi sum møguligt, og sigur síðani, at «tað var bara til stuttleika, forstendur tú». Henda sama stuttleika noyðist so ein annar at keypa sum kanska lítið

ella einki átti frammanundan. Hesin persónur er seyðamaður í tveimum hagapertum í aðrari bygd og røktar kanska tann triðja úr skúlavindeygnum. Lembur ein ær á bønnum, sleppa skúlabørnini fri, og lærarin kemur í bili til ærina.

Tað viðvíkur kanska ikki mæ, hvussu nógv hann slaktar, men so mikið kann eg siga, at eingin her í bygðini kemur hon nær í nánd. Hvussu maðurin innan skúlagátt er, kenni eg einki til, men tað skal ikki undra meg,

um børnini duga væl at kenna seyð.

Hesin lærarin bleiv settur í starvið í 1966. So lögð tað ljóðar var bara ein av teimum 5 sóknarstýrslimumum, ið góðtók hann, so har var ikki stóru áhugi at fáa hann til bygðina, og heldur enn at lýsa starvið leyst beinanvegin. setti táverandi skúlastjórn læraran uttan víðari diskussión. Men so í 1972 tók táverandi sóknarstýri eina aðra støðu. Si annars gerðabók sóknarstýrisins.

Eg skal til seinast leggja tær eini ráð. Legg

árár út og rógv burtur, men far ikki í ein eystan, tí har verður ikki komandi at landi.

Takk fyri upptøkuna.

Willemoes Olsen

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brøvini.

Ein viðmerking til greinina hjá Paula Ellefsen í Dimmalætting 19/1 1980:

Tit oyddu hetta land

Greinin skal vera aftursvar til min, men hon sigur mæ einki uttan eitt. Hon sannførir meg um tað, sum eg havi havt varhugan av, at Pauli Ellefsen dugir ikki at skoða longur aftur, enn tey fimm árin hann hevur sitið á tingi, og ein maður, sum ikki kennir søguna, kann ikki leingi vera við, tá er fyrigevandi bæði tað viðkomandi skrivir og talar.

Tað tykist mæ, at hesin maður sjálvur trýr uppá tað, at um Sambandsflokkurin sat í Tinganesi, so hevði verið lagað manni, so vóru ongar kvotur, so vóru oljuprisirnir ikki hækkaðir, tí teir høvdu eins og gandar-kallar bert við einum orði greitt hetta. Hesum trýr hesin toppolitikari, og hetta vil hann hava Føroya fólk at trúgva, men Pauli Ellefsen veit betur — ella skuldi vita betur. Sambandsflokkurin er broyttur, tað skerst ikki burtur, sambandsflokkurin hevur eisini havt leiðsluna í krepputíð í Føroyum, tað skerst heldur ikki burtur, frá 1950 til 1958.

Hetta er politisk søga, men tað hevur kanska ikki áhuga.

Tí, nú dæmar flokkinum

betur at standa uttanfyri, nú avgerðir, sum krevja rygg, sum ikki eru populærar, skulu takast.

Øll kunnu standa til ródurs í góðveðri, meðan tað skulu vera menn, ið standa á brúnni, tá á stendur.

«Tit oyddu hetta landið» sigur Pauli E., men min góði maður, fyri at oyða nakað, má fyrst vera nakað.

Og tann framburð, sum hevur verið, hevur tú ikki verið við til at skapa.

Sambandsflokkurin er verjan av fría fyrirtaksseminum, hvat merkir hetta? Hyggur tú at skattalistanum fyri tey seinastu 15 árin, fyri ikki at fara ov langt aftur, so kann ein spyrja: hvar er tað privata fyrirtakssemið, tað sást ikki har, meðan gulltíðarnar vóru, meðan pengarnir floymdi inn, væl fyri at gardera seg ímóti teimum tíðum, sum ikki vóru góðar og sum kundur koma. Nú eru slíkar tíðir, so tað fría fyrirtakssemið má seta nakað til av tí sum tað sambært lóg hevði skattafritt tí tað skuldi brúkast til at standa ímóti við. Nú verður rokningin skrivað til tað almenna, og hvør er tað?

Tað eru tey, sum alla tíðina hava svarað

samfelagnum skyldur sínar uttan at fáa nakrar serstakar fyrimunir. Tað eru fiskimenn, fiskagentur, arbeiðsmenn, ja, allar verkamannastættur.

Tey, sum alla tíðina hava borið byrðarnar, teimum skal aftur leggast á. Tú og tit verja tað fría fyrirtakssemið.

Og hvi verða byrðarnar aftur lagdar á tær somu herðar, Pauli Ellefsen? Tí tað fría fyrirtakssemið ikki kendi skyldur sínar, tá ið gullið floymdi, tá ið tað skuldi svara samfelagnum skyldur sínar.

«Gev keisaranum hvat keisaran er». Tað er bara gloymt.

Hetta er tað tú verjir, hetta byggi ikki landið. Tey, sum bygdu hetta landið, vóru fiskimenn, arbeiðsmenn, fiskagentur, ja, verkamannastættur, og uttan at fáa nakrar fyrimunir.

Og ikki, sum tú sigur «tey oyddu ikki nakað». Tað, tú leggur okkum undir, leggur tú eisini veljarar okkara undir. Eisini eitt dømi um, hvussu lítið tú kennir til søguna. og søga er tað, sum hendi aðrenn tú kom á ting, Pauli.

Tey, sum hava lagt rygg til, og framvegis koma at gera tað, eru tey,

sum hava valt meg, og tey gera skyldur sínar uttan nakran persónligan fyrimun.

Vit vóru greiðir yvir tey myrku skyggi, men vóru til reiðar at taka ábyrgd, eisini saman við sambandsflokkinum. Og høvdu vit verið greiðir yvir, at tú og flokkur tín hevði so stórt vald, at tit bara við einum orði kundu steðgað oljuhækkjanini, tryggjað fiskileiðir og hækkað fiskaprisir! So høvdu vit ikki himprast við.

Men tað er bara ikki so. Føroya fólk hevur ikki brúk fyri politikarum, sum eins og strutsurin, stinga høvðið í sandin, tá ið á stendur. Aftaná hetta skeiðið fara veljarar at sanna, hvør ið stýrir og stýrir við ábyrgd, og uttan at taka nakað frá nøkrum, kann Pauli E. við at lesa siglingarsøgu Páll Nolsøes, fáa prógv fyri, at tað eru og vóru minir veljarar, verkamannaflokkurin, sum byggi hetta landið.

Ein er ikki noyddur at vera yrkjari bert ein heldur seg til veruleikan, og tað má ein toppolitikari gera.

So Pauli Ellefsen, les søguna.

Sverre Midjord

Sendið lesarabrevini til SOSIALIN!